

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Становлення нової економічної системи, яка ґрунтується на ринкових відносинах, безпосередньо пов'язане з реформуванням соціальної політики.

Розрив економічних зв'язків у межах СНД, нестача енергосній, повільна конверсія підприємств оборонного комплексу призвели до вимушеної неповної зайнятості та безробіття, руйнування соціальної інфраструктури. Як наслідок знизилися реальні доходи значної частини населення, зросла заборгованість з виплат заробітної плати, пенсій, стипендій, інших соціальних виплат.

Особливого значення теоретичний аналіз проблем соціального розвитку набуває за сучасних умов, коли перед незалежною державою постало важливе завдання визначення ефективних шляхів розв'язання суперечностей у сфері соціальної політики на основі осмислення як світового, так і вітчизняного досвіду, що суттєво актуалізує як розробку наукових проблем соціального розвитку, так і їх вивчення та аналіз у навчально-методичному аспекті.

Соціальна політика — це система управлінських, регулюючих, організаційних рішень і дій, а також цілеспрямована діяльність суб'єктів, що сформувалася в суспільстві на певному історичному етапі його розвитку та втілюється в соціальних програмах і соціальній практиці з метою задоволення соціальних потреб та інтересів людини в суспільстві.

Мета курсу — дати майбутнім фахівцям знання щодо сутності та механізму управління соціальною політикою, сформувати теоретичну і методологічну базу, необхідні для вільного володіння практикою прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах ринкових відносин.

Підготовлено кандидатом філософських наук, доцентом
Є. М. Макаренком

Затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та соціальної педагогіки (протокол № 8 від 07.05.04)

Перезатверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної психології (протокол № 15 від 29.04.09)

Схвалено Вчену радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Макаренко Є. М. Навчальна програма дисципліни “Основи соціальної політики” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 18 с.

Навчальна програма містить поясннювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Основи соціальної політики”, теми контролльних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Роль і функції соціальної політики
1	Соціальна сфера: сутність і структура
2	Соціальна політика як функція державного управління
3	Становлення ринкової економіки в Україні та зміни в соціальній політиці
4	Нормативно-правова база соціальної політики в Україні
	Змістовий модуль II. Еволюція поглядів на роль держави в забезпеченні добробуту громадян
5	Поняття про державу соціального добробуту на сучасному етапі
6	Соціальні відносини як пріоритетна складова соціальної політики
7	Соціальний захист людини як система. Напрями соціального захисту
8	Соціальне страхування
9	Соціальна допомога: види і форми
10	Соціально-демографічна політика (населення як суб'єкт і об'єкт соціальної політики)
	Змістовий модуль III. Соціальна політика в окремих галузях
11	Соціальна політика і етнонаціональні відносини
12	Зайнятість населення та охорона праці

13	Пріоритети сімейно-шлюбних відносин у соціальній політиці
1	2
14	Політика держави у сфері охорони здоров'я
15	Політика держави у сфері освіти
16	Житлова політика та її реформування
Разом годин: 108	

ЗМІСТ
дисципліни
“ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ”

Змістовий модуль I. Роль і функції соціальної політики

Тема 1. Соціальна сфера: сутність і структура

Сутність соціальної сфери та інфраструктури, їх роль у житті суспільства. Структура соціальної сфери: галузі та види діяльності. Діяльність із забезпечення ефективної зайнятості населення. Діяльність з формування доходів членів суспільства. Діяльність із соціального забезпечення і захисту громадян. Діяльність, що забезпечує споживання, форми і способи задоволення потреб громадян. Охорона здоров'я. Народна освіта. Торгівля, громадське харчування та побутове обслуговування. Житлово-комунальне господарство. Діяльність з екологічного захисту громадян. Культура і мистецтво.

Література [1; 3; 9–11; 18; 27; 41]

Тема 2. Соціальна політика як функція державного управління

Соціальна політика як важлива складова внутрішньої політики держави, її зв'язок з економічною політикою. Мета і специфіка соціальної політики в різних економічних системах.

Роль і значення соціальної політики в становленні і розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки та задоволенні

соціальних потреб. Об'єкти і суб'єкти соціальної політики в економічній системі соціально орієнтованого спрямування. Роль і функції держави у виробленні соціальної політики. Інструменти та інститути соціальної політики. Соціальна справедливість як критерій соціальної політики.

Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем. Основні напрями соціальної політики їх характеристика.

Література [1; 8; 12; 17; 22; 24; 33–35; 41]

Тема 3. Становлення ринкової економіки в Україні та зміни в соціальній політиці

Соціально-економічні перетворення в Україні і формування соціально орієнтованої ринкової економіки. Цілі та принципи соціальної політики в Україні на сучасному етапі.

Оптимальне поєднання ринкових відносин, державного регулювання і соціального захисту як запорука становлення соціально орієнтованої ринкової економіки. Законодавче закріплення напрямів розвитку соціальної політики з огляду на зарубіжний досвід. Пріоритетні напрями соціальної політики: удосконалення макроекономічних умов для матеріального самозабезпечення працівників; створення системи соціального страхування; забезпечення ефективної зайнятості; співіснування і взаємодоповнення систем соціального страхування, державної соціальної допомоги, суспільної доброчинності; здійснення докорінної реформи заробітної платні з метою створення надійного мотиваційного механізму; розвиток соціальної сфери тощо.

Література [1–7; 41]

Тема 4. Нормативно-правова база соціальної політики в Україні

Наукові засади і наукове забезпечення соціальної політики. Соціальні нормативи як відправна точка формування соціальної політики. Структура, класифікація і характеристика соціальних нормативів.

Сучасний стан нормативно-правового забезпечення соціальної політики в Україні. Характеристика основних чинних за-

конодавчих нормативних актів, що регулюють соціальні відносини. Закони України “Про межу малозабезпеченості”, “Про оплату праці”, “Про зайнятість населення”, “Про пенсійне забезпечення”, “Про державну допомогу сім'ям з дітьми”, “Про освіту”, “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, “Про охорону навколошнього природного середовища”, “Основи законодавства України про охорону здоров’я”.

Література [12; 16; 22; 30; 35; 41]

Змістовий модуль II. Еволюція поглядів на роль держави в забезпеченні добробуту громадян

Тема 5. Поняття про державу соціального добробуту на сучасному етапі

Теорії забезпечення добробуту громадян (Аристотель, Конфуцій, Шан Яна). Статут 996 року в Київській Русі. Дж. Локк.

Теорія соціального захисту Бісмарка. Розвиток соціальної політики в ХХ ст. Ідея держави загального добробуту В. Беверіджа. Загальна декларація прав людини 1948 р. Спільні тенденції в розвитку державних систем соціального захисту: теорія конвергенції та теорія кризу.

Шведська модель соціально-демократичної держави соціального добробуту. Держава соціального добробуту в соціально орієнтованій економіці ФРН. Держава соціального добробуту в США.

Література [16; 24; 25; 29; 32; 34; 35; 41]

Тема 6. Соціальні відносини як пріоритетна складова соціальної політики

Соціальні відносини як об'єкт соціальної політики та соціального управління. Соціальна структура суспільства. Соціально-класові відносини як основа соціальної структури. Теорія соціальної стратифікації (М. Вебер і П. Сорокін). Класова система суспільства як тип соціальної стратифікації. Соціальна мобільність як процес соціальних переміщень та переходу ін-

дивідів з одних соціальних страт до інших. Соціально-класова поляризація сучасного українського суспільства.

Література [16; 22; 24; 28; 29; 33; 34]

Тема 7. Соціальний захист людини як система.

Напрями соціального захисту

Поняття соціального захисту. Конституція України про соціальний захист громадян. Мета соціального захисту. Соціальний захист в Україні. Соціальний захист як система. Напрями соціального захисту. Активна і пасивна спрямованість соціального захисту. Роль Міжнародної організації праці у формуванні сучасних систем соціального захисту.

Література [1; 5; 17; 22; 28; 32; 34; 35; 41]

Тема 8. Соціальне страхування

Поняття соціального страхування. Можливості отримання доходів людьми. Необхідність державного соціального страхування. Функції соціального страхування. Formи державного регулювання у сфері соціального страхування. Види недержавних пенсійних фондів (відкриті, корпоративні, професійні). Види соціального страхування: страхування пенсій, страхування від нещасних випадків на виробництві, страхування на випадок тимчасової втрати працездатності, страхування на випадок безробіття, медичне страхування.

Література [9; 16; 29; 33–35; 41]

Тема 9. Соціальна допомога: види і форми

Види і форми соціальної допомоги. Матеріальна допомога та послуги. Соціальне нормування. Вибір форм соціальної допомоги; грошова та негрошова допомога. Встановлення критеріїв відбору отримувачів допомоги. Поняття універсальності та вибірковості. Аргументи на користь вибірковості. Аргументи на користь універсальності.

Література [1; 2; 6; 7; 10; 16; 34; 35; 41]

Тема 10. Соціально-демографічна політика (населення як суб'єкт і об'єкт соціальної політики)

Теоретичні засади соціально-демографічної політики. Теорія народонаселення. Сучасні соціально-демографічні проблеми. Глобальна концепція людського розвитку. Населення як об'єкт і суб'єкт соціальної політики. Еволюція поглядів на населення як об'єкт соціально-демографічної політики. Процес природного руху населення. Вплив соціально-економічної ситуації на демографічні процеси. Соціально-демографічна криза в Україні та її причини. Погіршення якісних характеристик населення. Шляхи подолання соціально-демографічної кризи. Демографічні перспективи України.

Література [13; 20; 21; 33; 34; 36; 39; 40]

Змістовий модуль III. Соціальна політика в окремих галузях

Тема 11. Соціальна політика і етнонаціональні відносини

Вплив соціальної політики на етнонаціональний розвиток у країні. Процес формування та реалізації інтересів у сфері етнонаціонального буття. Етносоціополітика і утвердження національної ідеї. Завдання етносоціальної політики. Чинники оптимізації мовної політики. Захист прав та інтересів громадян всіх національностей як чинник оптимізації етнонаціональної політики. Етносоціальна політика і розвиток національної культури. Правове забезпечення етнонаціональної політики.

Література [31; 32; 34–36; 39]

Тема 12. Зайнятість населення та охорона праці

Сутність зайнятості і безробіття. Економічно активне населення. Економічно пасивне населення. Поняття безробіття. Формування ринку праці в Україні. Заходи щодо сприяння зайнятості та соціального захисту населення. Основні принципи, методи та інструменти регулювання ринку праці та зайнятості населення. Державне управління охороною праці.

Література [1; 6; 15; 20; 26; 41]

Тема 13. Пріоритети сімейно-шлюбних відносин у соціальній політиці

Пріоритети соціальної політики у сфері сімейно-шлюбних відносин. Створення умов для виконання сім'єю своїх основних функцій. Репродуктивна функція сім'ї. Виховна функція сім'ї. Економічна функція сім'ї. Господарсько-побутова функція сім'ї. Функція використання вільного часу.

Література [2; 22; 32; 34; 35; 40]

Тема 14. Політика держави у сфері охорони здоров'я

Значення державної політики в охороні здоров'я населення. Доктрина “Охорона здоров'я в Україні”. Прогнозування розвитку системи охорони здоров'я. Фінансове забезпечення галузі охорони здоров'я. Додаткові джерела фінансування медичних закладів. Проблема обов'язкового медичного страхування в Україні.

Література [9; 10; 19; 29; 41]

Тема 15. Політика держави у сфері освіти

Принципи організації і функціонування освіти в Україні. Основні принципи державної політики в Україні. Органи державного управління освітою. Прогнозування розвитку освіти в Україні. Потреби в спеціалістах для освітньої галузі як проблема сучасного українського суспільства. Фінансування закладів освіти. Додаткові джерела фінансування освіти.

Література [9–11; 18; 38; 41]

Тема 16. Житлова політика та її реформування

Сутність житлової політики в Україні, необхідність її реформування. Причини реформування державної житлової політики в Україні. Основні напрями державної житлової політики. Житлово-комунальне господарство як структурний елемент житлової політики. Державне регулювання у сфері містобудування.

Література [10; 27; 41]

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Соціальна підтримка молодих сімей в Україні.
2. Проблеми соціальної допомоги “афганцям” в Україні.
3. Державна підтримка системи освіти в Україні та за кордоном.
4. Державна підтримка системи охорони здоров'я в Україні та за кордоном.
5. Аналіз соціальної політики в галузі культури та мистецтва.
6. Аналіз проблем бідності в Україні та за кордоном.
7. Напрями реформування соціальної сфери в Україні.
8. Аналіз джерел фінансування соціальних програм в Україні.
9. Напрями вдосконалення соціальної політики в Україні.
10. Глобальна концепція людського розвитку: сутність й основний зміст.
11. Ідея соціальної справедливості: історія і сучасність.
12. Соціальна держава: сутність та особливості її становлення.
13. Проблема багатства і бідності в українському суспільстві.
14. Суб'єкти соціальної політики та шляхи оптимізації їх діяльності.
15. Пріоритетні напрями соціальної політики.
16. Соціальна політика щодо регулювання соціально-класових відносин, процесів соціальної мобільності.
17. Соціальна політика щодо регулювання етносоціальних процесів.
18. Основні пріоритети соціальної політики щодо регулювання сімейно-шлюбних відносин.
19. Система охорони здоров'я, шляхи її реформування.
20. Екологічні проблеми в соціальній політиці.
21. Державна податкова політика і доходи населення.
22. Політичні партії та громадські організації в структурі суб'єктів соціальної політики.
23. Основні проблеми й суперечності розвитку соціальної сфери та реалізація соціальної політики в Україні.
24. Соціальна політика щодо регулювання соціально-класових інтересів.
25. Сучасні проблеми етнонаціонального розвитку суспільства.

26. Сутність сімейно-шлюбних відносин та шляхи їх оптимізації.
27. Реформування системи соціальної допомоги сім'ї.
28. Принципи державної політики в галузі охорони праці.
29. Державна політика в Україні у сфері охорони здоров'я.
30. Реформа житлової політики в Україні: реалії та перспективи.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Сутність і зміст соціальної політики, її мета та завдання.
2. Умови реалізації соціальної політики в Україні.
3. Поняття “об’єкти та суб’єкти” соціальної політики.
4. Функції держави як суб’єкта соціальної політики.
5. Місце і роль політичних партій в реалізації завдань соціальної політики.
6. Поняття “соціальна інфраструктура”. Закони, закономірності й принципи її розвитку та функціонування.
7. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні.
8. Сутність соціальної нерівності як суспільного явища.
9. Основні риси соціально-класової структури сучасного українського суспільства.
10. Специфічні риси шведської соціально-демократичної держави соціального добробуту.
11. Специфічні риси держави соціального добробуту в соціально орієнтованій економіці ФРН.
12. Специфічні риси держави соціального добробуту в США.
13. Система соціальних цінностей, що сформувалася в українському суспільстві.
14. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем.
15. Принципи здійснення державної політики зайнятості.
16. Основні складові соціального захисту населення.
17. Етапи розвитку системи соціального захисту у світі.
18. Основні функції соціального захисту.
19. Основні види соціального забезпечення.

20. Соціальний захист соціально вразливих категорій населення.
21. Соціальне страхування та його функції.
22. Виплати, що здійснюються через систему страхування.
23. Що являють собою соціальні нормативи?
24. Поняття соціального ризику та страхового тарифу.
25. Поняття соціальної допомоги, її завдання.
26. Адресність соціальної допомоги. Способи її адресування.
27. Соціальні програми, їх роль у соціальній політиці.
28. Захист і соціально-трудова реабілітація інвалідів.
29. Соціальні служби, їх роль у здійсненні соціальної політики.
30. Механізми державного та недержавного фінансування соціальної сфери.
31. Система фінансування соціальних заходів на підприємстві.
32. Основні напрями реформування соціальної політики в Україні.
33. Сучасні підходи до класифікації соціальних інституцій.
34. Основні складові процесу реформування економічних основ етнонаціональних відносин.
35. Пріоритетні напрями соціальної політики регулювання соціально-класових відносин.
36. Сутність процесів соціальної стратифікації та соціальної мобільності.
37. Основні умови оптимізації мовної політики.
38. Основні завдання регулювання процесу розвитку соціальних відносин.
39. Сутність соціальної безпеки людини і суспільства.
40. Особливості діяльності громадських організацій як суб’єктів соціальної політики.
41. Причини формування сучасної системи соціального захисту.
42. Проблема бідності на сучасному етапі.
43. Способи адресування соціальної допомоги.
44. Проблема бідності на сучасному етапі.
45. Процес децентралізації в здійсненні соціальної політики.
46. Шляхи оптимізації діяльності суб’єктів соціальної політики.

47. Місце і роль політичних партій в реалізації завдань соціальної політики.
48. Основні завдання профспілок щодо розв'язання проблем соціальної політики.
49. Умови реалізації соціальної політики.
50. Комплексний характер соціальної політики.
51. Основні умови виникнення ринку праці.
52. Основні види безробіття.
53. Основні функції ринку праці.
54. Характеристика охорони здоров'я як галузі соціальної сфери.
55. Характеристика освіти як галузі соціальної сфери.
56. Фінансування галузі освіти.
57. Що є головною метою державної житлової політики?
58. Основні напрями державної житлової політики.
59. Роль соціальної політики у створенні умов для виконання сім'єю своїх основних функцій.
60. Особливості та пріоритети соціальної політики, спрямовані на регулювання сімейно-шлюбних відносин

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України. — Право, 1996 — 54 с.
2. Закон України “Про зайнятість населення” // Закони України. — Т. 1. — К.: АТ “Книга”, 1993. — С. 252–268.
3. Закон України “Про пенсійне забезпечення” // Закони України. — Т. 2. — К.: АТ “Книга”, 1996. — С. 254–285.
4. Закон України “Про оплату праці” // Закони України. — Т. 8. — К.: АТ “Книга”, 1996. — С. 210–218.
5. Закон України “Про охорону праці” // Закони України. — Т. 4. — К.: АТ “Книга”, 1996. — С. 114–133.
6. Закон України “Про державну допомогу сім'ям з дітьми” // Закони України. — Т. 4. — К.: АТ “Книга”, 1996. — С. 247–267.
7. Закон України “Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” // Закони України. — Т. 1. — К.: АТ “Книга”, 1996. — С. 301–309.

8. Бідак В. Гуманістична складова соціальної політики в умовах економічних трансформацій // Україна: аспекти праці. — 2001. — № 5.
9. Борецька Н. П. Соціальний захист населення на сучасному етапі: стан і проблеми. — Донецьк, 2001.
10. Величко О. Бюджетне фінансування соціальної інфраструктури: Проблеми та перспективи // Економіка України. — 1997. — № 7. — С. 12–24.
11. Гайдуцький П., Подолєва О. Фінансування соціальної політики. — К.: УАДУ, 1995. — 64 с.
12. Гансли Теренс М. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. — К.: Основи, 1996.
13. Демографічна криза в Україні. Проблеми дослідження, витоки, складові, напрями протидії / За ред. В. Сташенка. — К., 2001.
14. Економічний розвиток і державна політика: Практикум. Вип. 8. Соціальна політика / За заг. ред. І. Розпутенка. — К., 2002.
15. Зайнятість та ринок праці: Міжвід. наук. зб. / Відп. ред. В. Онікієнко. — К., 2001. — Вип. 11.
16. Іванова О. Соціальна політика: теоретичні аспекти. — К., 2003.
17. Івашкевич В. Пенсійна реформа в Україні // Україна: аспекти праці. — 2001. — № 2.
18. Карлін Н. Фінансове забезпечення закладів соціальної сфери // Фінанси України. — 1999. — № 1.
19. Крамаренко В. Экономика здравоохранения. — Симферополь, 1997.
20. Лібанова Е. Ринок праці (соціально-демографічні аспекти). — К., 1996.
21. Мандибура В. Рівень життя населення України та проблеми реформування механізмів його регулювання. — К., 1998.
22. Мандибура В. Соціальна політика держави та її структурні складові // Україна: аспекти праці. — 2000. — № 7.
23. Основи законодавства України про культуру // Голос України. — 1993. — 28 берез.
24. Пал Леслі А. Аналіз державної політики. — К.: Основи, 1999.

25. Парсонс Т. Система современных обществ. — М., 1997.
26. Петюх В. Ринок праці: Навч. посіб. — К., 1999.
27. Правовідносини у сфері житлово-комунальних господарств України: Практ. посіб. — К., 1999.
28. Проблеми бідності в контексті української стратегії реформ. Ефективність державного управління / За заг. ред. І. Розпутенка. — К., 2002.
29. Ройк В. Социальное страхование: история, проблемы, пути совершенствования. — М., 1994.
30. Скрипник О. Соціальна правова держава в Україні. Проблеми теорії і практики. — К., 2000.
31. Скуратівський В. Етносоціальна культура: проблема саморегулювання. — К., 1993.
32. Скуратівський В. Концептуальні засади гуманітарної політики в Україні // Вісн. УАДУ при Президентові України. — 1996. — № 2.
33. Скуратівський В. Соціальна політика в контексті європейської стратегії в Україні // Вісн. УАДУ при Президентові України. — 2002. — № 3.
34. Скуратівський В., Палій О. Основи соціальної політики. — К.: МАУП, 2002.
35. Скуратівський В., Палій О., Лібанова Е. Соціальна політика: Навч. посіб. для слухачів, аспірантів, докторантів спеціальності “Державне управління”. — К.: УАДУ, 1997.
36. Смирнов С. Региональные аспекты социальной политики. — М.: Гелиос, 1999 — 88 с.
37. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи. — К.: Фенікс, 2000.
38. Стоян О. Соціальна політика держави та профспілки // Україна: утвордження незалежності держави. — К., 2001.
39. Україна на порозі ХХІ століття: уроки реформ та стратегії розвитку / Матер. наук. конф. — К., 2001.
40. Українське суспільство на протязі третього тисячоліття / За ред. М. Шульги. — К., 1999.
41. Ягодка А. Г. Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. — 212 с.

Додаткова

1. Батенко Л. П., Загородніх О. А., Ліщинська В. В. Управління проектами: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2003. — 231 с.
2. Довідник нормативно-правових актів державної молодіжної політики / Упоряд.: А.В. Коновалов, М.О. Шишкова. — Х.: Громадський інформ.-аналіт. центр для молоді, 2007 — 191 с.
3. Кіндрацька Г. І. Основи стратегічного менеджменту: Навч. посіб. — Л.: Кінпарті ЛТД, 2000. — 264 с.
4. Молодіжна політика Європейського Союзу. Перспективи та шляхи запровадження в Україні: Тренінговий посіб. — Донецьк, 2006. — 104 с.
5. Можливості для молоді / Упоряд.: А. Коновалов, М. Шишкова, Д. Таран. — Х.: ХМЦДМ, 2007. — 76 с.
6. Молодіжна політика в м. Харкові: Інформ.-довід. видання / Упоряд.: А. Коновалов, М. Шишкова й ін. — Х.: ХМЦДМ, 2007. — 77 с.
7. Соціальна політика: теми та підходи. — К.: Фенікс, 2000. — 400 с.
8. Стоун Д. Парадокс політики: мистецтво ухвалення політичних рішень. — К.: ВД “Альтернативи”, 2000. — 304 с.
9. Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). — К.: Укр. ін-т соц. досліджень; Укр. центр політ. менеджменту, 2001. — 242 с.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни	
“Основи соціальної політики”	4
Зміст дисципліни “Основи соціальної політики”	5
Теми контрольних робіт	11
Питання для самоконтролю	12
Список літератури.....	14

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *Г. В. Кобрина*
Комп’ютерне верстання *А. М. Голянда, К. І. Мельник*

Зам. № ВКЦ-4801

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.

Друк ротаційний трафаретний. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червоноозоряній, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*

Надруковано в друкарні ДП «Видавничий дім «Персонал»